

telepedni. Talán ép e mozgalom teremtette meg annak a lehetőségét, hogy hazánkban a színészet már a múlt század elején mindenütt tért hódított. (V. ö. Balogh István címszóval.)

Közvetlenség a színpadi előadásnak az a módja, midőn a színész előadásán: beszédén és taglejtésén nem érezhető az előrelévő elkészültség, a betanultság, midőn a színész nincs figyelemmel a játék technikai és esztétikai szempontjaira; de oly módon nyilatkozik, mintha előadása az észbeli, érzelmi, indulatbeli tevékenység pillanatnyi megnyilvánulása lenne. Nem lehet a játék közvetlen, ha *érzékelhető*, hogy a színész tekintettel van a hang dinamikai, ökonomiai feltételeire vagy a mozdulat plasztikusságára. Előfeltétele, hogy az előadó oly lelki kapcsolatokat teremtsen a nézővel, hallgatóval, hogy ne a színészi előadást, de a való életet lássa a játékban. (V. ö. Természetesség.) (Dr. Farkas Ferenc.)

Közzene. Próza daraboknál előfordul, hogy a színház a közönség szórakoztatására zenével kedveskedik. Hosszú ideig dívott ez a szokás, amíg azután a színházak igazgatói a közzenét — arra való tekintettel, hogy a nyert illúziót elrontja — eltörölték. A közzene eltörléséről ír a „Színészeti Közlöny” 1883. 30. száma.

Kraatz Kurt, német színműíró. Nálunk is színrekerült színműve: „A híres turista”. Bohózat 3 felv. Bem. 1904 május 4-én. Budai Színkör. (Társszerző: Neal.)

Kraemer Wiedl Mária, német operaénekesnő, 1889 október 1-én mint vendég fellépett a M. Kir. Operaházban, az „Aida” címszerepében. „Előadásában van lélek, van melegség, játéka drámai erőttől duzzad”, — írja róla a „Pesti Hírlap” 1889 október 2-án.

Krajcáros nyáriszínház, Pesten, a németeké volt, mely 1794 április 5-én nyílt meg. Német neve Kreutzer Theater. Főbérő: Tuschl Sebestyén. A színház a Vácikapu előtti téren volt. Az előadásért 3 garas járt s ezt is részletben fizették, felvonásonként. Akinek nem tetszett a darab, a második felvonásra már nem fizetett, hanem eltávozott.

Krajnik Mária, színésznő, sz. 1899 március 14-én, Békésen. Kereskedelmi iskolát látogatott Budapesten, majd Rákosi Szidi színésziskoláját végezte. Onnan a Royal Orfeum szerződtette. Azután pesti kabarékban működött. Nagy sikert ért el a Blaha Lujza Színházban „Az éjjel az erdőn” c. népszínmű Boriska szerepében. 1928—29-ben az Andrassy-úti Színház tagja.

Krakói barátok (A), színmű 4 felvonásban. Írta: Rákosi Jenő. Bem. 1873 április 8-án, a Nemzeti Színházban. Szereplők: Hedvig, Lengyelország királya — Felekyné; Klára, Hedvig hölgye — Molnárné; A brezsckai javasasszony — K. Jászai Mari; Jagelló, lithván fejedelem — Molnár; Zvidrigel, bátyja — Gonda; Vilmos, Ausztria hercege — Náday Ferenc; Szemovics, a mazovi herceg — Feleký; Szandivog, lengyel főúr — Komáromi; Korigall, Jagello fegyverhordozója — Eőri; Gnievos, Vilmos embere Pintér; P. Szaniszló, gvardián — Benedek; P. Vladiszláv, barát — Vizváry; Várkapitány — Várföldi; Egy főúr — Benkő.

Králik Mihály, színész, sz. 1845-ben, Pankotán (Aradm.); megh. 1927-ben. Színpadra lépett: 1865-ben, Follinusz János színigazgatónál. 1910 december 23-án nyugdíjba vonult. A vidéken huzamosabb ideig sűgő-minőségben működött.

Kramer László, színész, sz. 1902-ben, Tatatóvároson. Színpadra lépett 1922-ben.

Kramer Leopold, osztrák színész, mint vendég fellépett nálunk, a Városi Színházban, a „Testőr” c. vj.-ban, 1918 június 1-én.

Krammer Boldizsár, színműíró. Ismerőbb színdarabja: „Udvarbíró és katonák”, vj. 5 felv. Stephanie-Calderon után. Bem. 1795 dec. 4-én, Pesten.

Krammer Riza, magyar származású énekesnő, 1891 május 7-én vendégszerepelt a M. Kir. Operában, a „Bolygó hollandi” Senta szerepében. Előzőleg a Zenekedvelők hangversenyein mutatkozott be, ahol élénk feltűnést keltett üde szopránjával. Ezután a lipcei és eberfeldi opera tagja volt.